

EIGENAAR- SCHAP

René Berends

Parkhursts advies aan leraren was: “Stay out of the way!” Ze vond dat leraren zich niet moeten bemoeien met zaken die kinderen al zelf kunnen.

Daarom maken we in het dalton-onderwijs de beweging van ‘uit handen nemen’ naar ‘in handen leggen’. Immers, we kunnen een paard naar de bron leiden, maar het zal zelf moeten drinken. Dat geldt ook bij het leren. Het is de leerling die moet leren. Dat kunnen we niet voor hem doen. We kunnen hem daarbij wel zoveel mogelijk helpen. Het is ook precies wat kinderen willen: zelf doen; serieus genomen worden; actief zijn; echte ervaringen opdoen. Kijk maar naar peuters. Die hebben

allemaal zo’n ‘nee-fase’. ‘Zelluf’ is wat ze willen! In *De Wereld van het Kind* schrijft Parkhurst: Het kind kan slechts geholpen worden wanneer men het helpt zichzelf te helpen (Parkhurst, 1956). Een kind een stem geven in zijn eigen leren, dat is waar het daltononderwijs om te doen is. Maar dat meedenken over het eigen leren kunnen ze niet vanzelf. We zullen kinderen daarin moeten coachen.

Daarom moet de school allereerst een plek zijn waar kinderen de gelegenheid, tijd en ruimte krijgen om zelf doelen te stellen en plannen te maken. En ook als de leraar de doelen bepaalt, kunnen we kinderen mee laten denken en plannen laten maken hoe ze die doelen denken te gaan bereiken.

Eigenaarschap gaat dus niet alleen over het stellen van doelen: mogen leren

Stay out of
the way

wat je zelf wilt leren. Het gaat ook over inhouden, leeractiviteiten en materialen kiezen, je afvragen of je de instructie of hulp van de leraar wel nodig hebt, nadenken of je wilt samenwerken en waar je het best kunt gaan werken. En, boven al, gaat eigenaarschap over de vraag of het kind zelf mag bewijzen dat hij geleerd heeft wat hij wilde leren of moest leren: “Juf, mag ik bewijzen dat ik het kan!”